

**„Fiatal gazdák – vidékfejlesztési támogatások – finanszírozás”
Sajtóközlemény**

2018. februárban, a budapesti Fialat Gazda Konferencián mutatta be a Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA „Az ügy, ami összeköt - Nemzeti minimum az agrár nemzedékváltásért” címet viselő anyagát. A javaslat csomag teljes terjedelmében elérhető az agrya.hu weboldalon. 2018. március 28-án sajtóbeszélgetés keretében tekintették át a vidékfejlesztési támogatásokhoz és a finanszírozáshoz kapcsolódó ügyeket.

Kis Miklós Zsolt agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkár elmondta, hogy a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan jelentősen átalakult a fiatal mezőgazdasági termelők részére biztosított támogatások rendszere. Egymásra épülő, egymást kiegészítő rendszer született, amely teljesíti azt a célt, hogy fiatal és képzett mezőgazdasági szakemberek számára lehetőséget biztosítson új mezőgazdasági vállalkozás létrehozására, ezáltal elősegítve a mezőgazdasági termelők generációváltását.

A Vidékfejlesztési Program külön Fialat Gazda Tematikus Alprogram keretében segíti a fiatal mezőgazdasági termelőket. A beruházási jellegű fejlesztések esetében (pl. kertészet, állattenyésztés, öntözésfejlesztés) mintegy 39 Mrd Ft forráskeret áll rendelkezésükre, így a tervezetten 40-50%-os alaptámogatási intenzitás mellett +10 százalékpontos többlettámogatási intenzitásban részesülhetnek. Ennek keretében 2018. március 20-ig mintegy 37 milliárd forint került megítélésre, közel 1000 fiatal gazda számára. Ez az adott felhívásokon támogatott kérelmek 15%-a, a megítélt támogatási összeg 18%-a. A beruházási felhívásokon a jogosult fiatal gazda kérelmek 91%-a támogatásban részesült. A jogosult fiatal gazdák beruházási támogatási igényének 90%-a megítélésre került. (1. táblázat)

Az alprogram egyik meghatározó intézkedése „A fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatása” című pályázat, amelyet 2016. december 20-án jelentetett meg a Miniszterelnökség. Ennek keretében újonnan létrehozott mezőgazdasági vállalkozás támogatására, az üzleti tervben vállalt kötelezettségek teljesítésére nyerhető forrás. A fiatal gazdálkodók 40.000 eurónak megfelelő forintösszegre 2017. március 16-tól 2017. június 30-ig nyújthatták be támogatási kérelmüket. Az Irányító Hatóság a rendelkezésre álló forrás kimerülése miatt a pályázati felhívást 2017. július 1-től felfüggesztette. Több mint 3000 jogosult kérelem került tartalmi értékelésre, 38 milliárd forint támogatási igénnyel. A kérelmekről tervezetten 2018. március 31-ig születik döntés.

Herczegh András, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) ügyvezető igazgatója bemutatta, hogy 2017. év végére több mint 238 milliárd forint összegű hitel és közel 17 ezer ügylet mögött állnak kezességgel, ez a többszöröse a néhány évvel ezelőtti kezességgel biztosított hitelösszegnek (1. ábra). Az AVHGA fontosnak tartja a fiatal gazdálkodók támogatását, amely kettős célt szolgál, egyidejűleg ösztönzi az agráriumban működő vállalkozók generációváltását, fiatalítását, valamint segíti a vállalkozások vidéken való megmaradását. Ezért az alapítvány kiemelt figyelemmel kezeli e vállalkozói kör erősítését, a fennálló állományból 4500 kezesség fiatal vállalkozó finanszírozási ügyletéhez kapcsolódik. Az utóbbi időben megfigyelhető a beruházások élénkülése, ami főként a Vidékfejlesztési

Program (VP) pályázatainak köszönhető. A VP projektjeinél az AVHGA segíti kezességével a felmerülő finanszírozási igényeket, legyen akár szó bankgaranciáról, támogatás előfinanszírozó hitelről, forgóeszköz - vagy hosszabb futamidejű beruházási hitelről. A fiatal gazdák esetében a 40 ezer euró alaptámogatás mellett ugyanúgy felmerül az igény a projektek kivitelezéséhez a banki források igénybevételére. Míg a bankok szemében a fiatal gazdálkodók, kezdő vállalkozások hitelképessége probléma lehet, az alapítvány kezességét kezdő, azaz lezárt évvel még nem rendelkező vállalkozások is igényelhetik. Ekkor az üzleti terv adatai kerülnek figyelembevételre a minősítés során.

A közeljövőben realizálódik a KAP támogatási rendszer új struktúrája, ami bizonytalanságot jelent mind a pénzügyi intézményeknek, mind a vállalkozóknak. Az AVHGA feladata, hogy az esetlegesen bekövetkező kedvezőtlenebb időszakban is mérsékelje a bankok kockázatát és kezességével a gazdálkodók mellett álljon.

Weisz Miklós, az AGRYA társelnöke bemutatta a „Nemzeti minimum az agrár nemzedékváltásért” javaslatcsomag finanszírozásra vonatkozó részleteit.

Az induló, gazdaságot átvevő fiatalok számára fontos lenne, hogy hosszú távra meg tudják tervezni a fejlesztési folyamataikat, egymásra épülő beruházásokat tudjanak megvalósítani. Ehhez kiszámítható finanszírozási környezet szükséges.

A közvetlen támogatásoknál szükségesnek tartják a fiatal gazda kiegészítő támogatás továbbvitelét, kibővítését (%-os mérték és korlát emelése).

A vidékfejlesztési forrásoknál továbbra is szükséges a többoldalú megközelítés: a gazdaság-indító tőketámogatáson túl a versenyképesség javítását célzó fejlesztési lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása (a versenyképességet javító, tárgyi eszközökbe történő beruházási támogatások, innovatív technológiák alkalmazásának ösztönzése, környezetbarát, energiatakarékos beruházások preferálása) alapvető fontosságú a fiatal gazdálkodók számára, a diverzifikáció, a több lábon állás megteremtése, a mezőgazdaságon kívüli, alternatív jövedelemszerzési tevékenységek segítése mellett.

A gazdaságátadások ösztönzését szolgáló korábbi orientációs eszközök újragondolását tarjuk szükségesnek, akár hazai finanszírozási eszközökkel is kiegészítve vagy helyettesítve (pl. gazdálkodók korábbi nyugdíjazásának lehetősége).

Induló vállalkozások esetében legtöbbször a tőke- és fedezet-hiány, valamint a gazdálkodói múlt hiánya a hitelfelvétel akadálya. A mostani, beruházásoknak kedvező kamatkörnyezet hosszabb távon való fennmaradására nincs garancia, ezért egy fiatal gazdálkodóknak szóló speciális hazai hitelprogram (kamattámogatott hitel, garanciavállalással) kidolgozása indokolt.

Összességében egy új típusú, de nem példa nélküli finanszírozási konstrukció kidolgozását érdemes megfontolni, ami a jelenleginél nagyobb finanszírozási keretet tudna biztosítani egy gazdaságot indító vagy átvevő fiatal számára.

Az AGRYA a javaslatok további egyeztetésére tesz javaslatot.

Budapest, 2018. március 28.

Kapcsolat

Weisz Miklós társelnök
06 30 3948383
Mikula Lajos, ügyvezető elnök
06 30 9404316

1. táblázat

Felhívás címe	Összes támogatott kérelem (db)	Összes megítélt támogatás (Ft)	Fiatal gazdák – 2B fókuszterületről nyújtott támogatásai			
			Rangsorolt FIG kérelem (db)	Rangsorolt FIG kérelemhez tartozó igényelt támogatás (Ft)	Támogatott FIG kérelem (db)	Megítélt FIG támogatás (Ft)
Kertészet korszerűsítése-üveg- és fóliaházak létesítése	172	21 034 763 159	44	3 468 977 334	42	3 386 938 143
Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatása	288	6 787 968 586	59	1 300 034 169	50	1 271 007 885
Kertészet korszerűsítése – gombaházak-hűtőházak	172	14 841 381 837	34	3 029 694 322	34	3 029 694 322
Kertészeti gépbeszerzés támogatása	3 618	22 715 574 506	591	3 963 512 237	549	3 733 840 586
Állattartó telepek korszerűsítése	125	4 028 827 863	36	1 330 993 954	30	967 330 579
Baromfitartó telepek korszerűsítése	252	29 884 904 379	41	7 556 820 268	38	6 112 969 264
Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	628	36 083 705 552	124	7 474 511 355	100	5 977 396 724
Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése	393	5 771 442 637	48	884 799 783	43	753 191 143
Sertéstartó telepek korszerűsítése	210	29 541 212 733	38	7 342 082 025	33	7 042 678 616
Kisméretű terménytároló, szárító építése, energiahat. javítása	848	38 403 622 385	81	4 711 601 345	76	4 403 516 276
Összesen	6 706	209 093 403 638	1 096	41 063 026 792	995	36 678 563 539

1. ábra

